Programmabegroting 2024
Gemeenschappelijke Regeling
Havenschap Groningen Seaports

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
Handelskade Oost 1 • P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl • The Netherlands
Phone +31 (0)596 64 04 00 • a.swart@groningen-seaports.com • www.groningen-seaports.com

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**

2. Beleidsbegroting **6**

2.1 Het programmaplan *6*

2.2 Paragrafen *6*

2.1.1 A. Lokale heffingen 7

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 8

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen 12

2.2.4 D. Financiering 12

2.2.5 E. Bedrijfsvoering 15

2.2.6 F. Verbonden partijen 16

2.2.7 G. Grondbeleid 20

2.2.8 H. Openbaarheidsparagraaf 21

3. Financiële begroting **22**

3.1. Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen *22*

3.2 Begroting winst- en verliesrekening 2023 *22*

3.3 Algemene toelichting op de begroting 2023 *23*

3.4 Toelichting begroting winst- en verliesrekening 2024 *23*

4. Meerjarenraming 2024 – 2027 **25**

4.1. Begroting winst- en verliesrekening 2024-2027 *25*

4.2. Toelichting winst- en verliesrekening 2024-2027 *25*

4.3. Balansprognose 2024-2027 *26*

4.4. Toelichting balansprognose 2024-2027 *27*

CONCEPT

1. Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Programmabegroting is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 juli 2023.

Groningen Seaports

De GR Havenschap Groningen Seaports treedt op als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering. Per 1 januari 2013 is Groningen Seaports N.V. opgericht en zijn de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports ondergebracht in Groningen Seaports N.V. Verder is de GR Havenschap Groningen Seaports belast met de uitvoering van de publieke taak. Wat hieronder wordt verstaan, wordt later in dit hoofdstuk toegelicht. De uitvoering daarvan heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports wordt gevormd door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van de Provincie Groningen en de colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland. Het Hoogste orgaan binnen de GR Havenschap Groningen Seaports is het Algemeen Bestuur. De dagelijkse gang van zaken en de voorbereidingen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn een verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. De Voorzitter vertegenwoordigt de GR Havenschap Groningen Seaports in- en buiten rechte. Er is een secretaris ter ondersteuning van deze drie organen.

Borgstelling door de GR Havenschap Groningen Seaports

Het Algemeen Bestuur heeft op 12 februari 2016 besloten dat de GR Havenschap Groningen Seaports voor een lange termijn (2033) borg staat voor een aantal financieringen van Groningen Seaports N.V. (met een maximum van € 268,0 mln) en de bijstortingsverplichting van een derivaat van € 84,5 mln. Hiertoe is een overeenkomst houdende de volledige borgstelling aangegaan met Groningen Seaports N.V. Het feitelijke bedrag waarvoor de GR Groningen Seaports borg staat is maximaal € 215,0 mln. Hiervoor is een akte van borgtocht getekend jegens de BNG.

De borgstelling is nodig om zekerheden voor de financiële instellingen die leningen verstrekken aan Groningen Seaports N.V. te realiseren. Bij de verzelfstandiging zijn alle activa (gronden en infrastructuur) in juridische handen gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports, zodat deze niet door Groningen Seaports N.V. zonder toestemming van de GR Groningen Seaports kunnen worden ingezet als zekerheid. De wijze van borgstelling is getoetst op aspecten van staatssteun. Het resultaat van deze toets was de conclusie van partijen dat 100% borg niet zal leiden tot staatssteun, zolang:

1. de financiering toeziet op reeds op de datum van verzelfstandiging geaccordeerde projecten en

2. hiervoor een marktconforme vergoeding wordt verstrekt.

In 2019 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. toestemming verleend om een rechtsverhouding ter zake van een econoom te bezwaren met een pandrecht van maximaal € 40 mln. Ook is toestemming verleend aan Groningen Seaports N.V. tot het vestigen van een eerste hypotheekrecht voor maximaal 1,5 maal de te lenen hoofdsom van € 50 mln. Binnen deze kaders kan Groningen Seaports N.V. gelden aantrekken die niet vallen onder de eerder aangehaalde borgstellingsovereenkomst.

De hoogte van de genoemde vergoeding wordt in periodiek overleg tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. (voorlopig) vastgesteld voor 1 juli van het lopende jaar. De definitieve vaststelling geschied na afloop van het boekjaar.

De GR Havenschap Groningen Seaports ontvangt voor de borgstelling een zogenaamde safe-harbour premie. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR Havenschap Groningen Seaports. De GR Havenschap Groningen Seaports is van mening dat nieuwe initiatieven van Groningen Seaports N.V. zoveel als mogelijk zelfstandig door de onderneming zelf moeten worden gefinancierd. In het geval de initiatieven een investering vragen van meer dan € 5,0 mln. is op basis van de statuten van de N.V. (art 15.3) instemming vereist van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van Groningen Seaports N.V.

Publieke taak

De GR Havenschap Groningen Seaports is belast met de uitvoering van de publieke taak. Daarmee wordt bedoeld het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR Havenschap Groningen Seaports, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR Havenschap Groningen Seaports, de provincie Groningen, de gemeente Het Hogeland en/of de gemeente Eemsdelta. De uitvoering heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. Jaarlijks betaalt de GR Havenschap Groningen Seaports hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V. De wijze waarop deze vergoeding tot stand komt is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst.

Begroting 2024

Ingevolge Artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en

aan provinciale staten van de deelnemende provincies te zenden. In dit geval zijn deze kaders opgenomen in deze begroting. Raden en Staten kunnen hierop een zienswijze indienen als bedoeld in artikel 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waarna het Algemeen Bestuur een definitief besluit neemt en de begroting vaststelt.

Na verwerking van de opbrengsten en kosten, resteert een geprognotiseerd resultaat van naar verwachting ‘nihil’.

Onderzoeken

In 2021 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports opdracht gegeven tot het uitvoeren van twee onderzoeken. Het eerste onderzoek richt zich op de vraag of de huidige governancestructuur nog past bij de doelen van de GR Havenschap Groningen Seaports, zoals verwoord in de aandeelhoudersstrategie. De aanleiding van het tweede onderzoek waren berichten in de media over grondaankopen door Groningen Seaports. De uitkomsten van beide onderzoeken zijn inmiddels gerapporteerd. Beide rapporten bevelen zeer nadrukkelijk aan om de governance structuur te vereenvoudigen.

In het 2022 zijn verschillende stappen gezet door het AB en het DB om een beeld te krijgen van de huidige werking van de governance. Het rapport dat in juni 2022 door het bureau Necker van Naem is opgeleverd bevatte twee aanbevelingen waar het AB opvolging aan heeft gegeven. Allereerst heeft het AB de directeuren/ c.q. secretarissen van de participanten gevraagd een eerste informatieve niet-bindende schets te maken van een mogelijk toekomstige governance-structuur. Daarnaast heeft het AB de directie van de NV verzocht zich te beraden op een actualisering van de havenvisie. Naar verwachting zullen beide rapporten in 2023 een vervolg krijgen en zal het AB hierover een definitief besluit nemen.

Delfzijl, 14 april 2023,
Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

CONCEPT

2. Beleidsbegroting

2.1 Het programmaplan

Behoudens de taken als aandeelhouder, borgsteller en de uitvoering van de publieke taak vinden er geen activiteiten plaats binnen de GR Havenschap Groningen Seaports. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma’s, met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

De voor een beleidsindicator relevante gegevens zijn niet beschikbaar voor de GR Havenschap Groningen Seaports.

Tevens is geen overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van het geraamde bedrag ‘onvoorzien’ opgenomen, omdat deze eveneens niet relevant en niet van toepassing zijn.

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de programmabegroting een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. Hieronder zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

A. Lokale heffingen
B. Weerstandsvermogen en risicomanagement
C. Onderhoud kapitaalgoederen
D. Financiering
E. Bedrijfsvoering
F. Verbonden partijen
G. Grondbeleid
H. Wet open overheid

CONCEPT

2.1.1 A. Lokale heffingen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor de uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van deze taken is gericht op het vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid in de havens binnen het beheersgebied van de GR Havenschap Groningen Seaports. Het Nautisch Service Centrum (NSC) fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde Havenverordening Groningen Seaports 2022. In de die verordening worden de huisregels beschreven waar de scheepvaart zich moet houden in het gebied. Het belangrijkste doel is om de veiligheid te waarborgen in het gebied. De havenmeester is verantwoordelijk voor de uitvoering en de handhaving daarvan.

In de ‘Algemene voorwaarden en tarieven 2023’ worden de tarieven nader toegelicht. De heffing en invordering is uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Op basis van artikel 9 van de dienstverleningsovereenkomst exploiteert Groningen Seaports N.V. de havens, daaronder begrepen de havenbekkens en de kades en is dientengevolge rechthebbende op de zeehavengelden en binnenhavengelden, en al de overige inkomsten in verband met de exploitatie van de havens, die van het gebruik van de havenbekkens en de kades daaronder begrepen. Thans is de verschuldigdheid en invordering daarvan geregeld middels de Algemene Voorwaarden en tarieven 2023. Zeehavengelden en binnenhavengelden, en alle andere inkomsten, hoe ook genaamd, die met de exploitatie verband houden (ontvangen kosten en rente daarover begrepen) worden voor zover deze niet rechtstreeks door Groningen Seaports N.V., maar door de GR van derden worden ontvangen, binnen 14 dagen na ontvangst daarvan door de GR aan Groningen Seaports N.V. voldaan. De GR Groningen Seaports doet daarbij verplicht afstand van eventuele verrekenings- en opschortingsrechten. De baten zijn daarmee voor rekening en risico van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijks brengt de havenmeester voor 1 maart een verslag uit aan het Dagelijks Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports en de bestuursorganen die hem zijn bevoegdheden hebben opgedragen. In het verslag rapporteert de havenmeester over de wijze waarop de publieke taken zijn vervuld in het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Ook het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports wordt met behulp van dit verslag geïnformeerd.

CONCEPT

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen de beschikbare weerstandscapaciteit, kengetallen en de daarmee af te dekken risico's.

Risico's

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs (€ 198,1 mln.) komt te liggen. Op basis van de waarde van de deelneming en het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. wordt dit risico als nihil ingeschat.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22,0 mln niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V. Op basis van de waarde van de deelneming en het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. wordt dit risico als nihil ingeschat.
3. Borgstellingen voor Groningen Seaports N.V. te weten:
    a. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (met een plafond tot € 268,0 mln.) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen, en
    b. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het derivaat (met een nominale waarde van € 100,0 mln.) dat van de GR Havenschap Groningen Seaports is overgezet naar Groningen Seaports N.V.

Door de ingezette afbouw van de borgstelling aan Groningen Seaports N.V. vanaf 2026, zullen bovenstaande risico's op lagere termijn afnemen. Op basis van het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. wordt dit risico als nihil ingeschat.

4. Naleving wet- en regelgeving; de risico's als gevolg van het eventueel niet naleven van wet- en regelgeving zijn gelet op de aard en omvang van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports beperkt.
5. VPB-plicht; het risico dat de GR Havenschap Groningen Seaports vennootschapsbelasting verschuldigd is. Op basis van de uitgevoerde analyse is geconcludeerd dat door de GR Havenschap Groningen Seaports geen belastbare activiteiten worden uitgevoerd.

CONCEPT

Afdekking risico's

Bovenstaande risico's worden als volgt afgedekt:

1. Ultimo 2022 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit een algemene reserve van € 219,9 mln. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen dekken.

2. Financiers zijn voor de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. niet bereid om zonder zekerheden leningen te verstrekken. Er is bij Groningen Seaports N.V. sprake van in omvang beperkte onderpanden, gezien het feit dat het juridische eigendom van de gronden in het beheersgebied bij de GR Havenschap Groningen Seaports ligt. Groningen Seaports N.V. is bij gebrek aan onderpanden niet in staat om zelfstandig voldoende zekerheden te verstrekken. Om die reden staat de GR Havenschap Groningen Seaports sinds de verzelfstandiging borg voor door Groningen Seaports N.V. aangetrokken financiering.

Op 12 februari 2016 is de herfinanciering van Groningen Seaports N.V. gerealiseerd en vastgelegd in de borgstellingsovereenkomst "overeenkomst houdende volledig geborgde financiering". De leningen die door de GR Havenschap Groningen Seaports voor de verzelfstandiging zijn aangetrokken voor de financiering van diverse projecten, zijn overgenomen door Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports blijft borg staan voor de leningen voor zover deze betrekking hebben op projecten die geaccordeerd zijn voor de datum van verzelfstandiging. Op 15 juli 2019 heeft Groningen Seaports N.V. de 7-jaars lening ad € 50 miljoen geherfinancierd, waarmee de borgstelling op deze lening is komen te vervallen.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

CONCEPT

Per 15 juli 2019 heeft Groningen Seaports N.V. de volgende zekerheden aan de BNG verstrekt:

- stil pandrecht, eerste rang, op alle bestaande en toekomstige (erfpacht) vorderingen van Groningen Seaports N.V. met alle daaraan verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten op al haar bestaande en toekomstige debiteuren;
- het recht om hypotheek te vestigen op de thans en in de toekomst aan Groningen Seaports N.V. in eigendom toebehorende onroerende zaken en terreinen.

De waarde van de aan de GR Havenschap Groningen Seaports gegeven zekerheden bedroeg ten tijde van het opstellen van de borgstellingsovereenkomst op 12 februari 2016 bij benadering € 433 mln, terwijl de vordering van de GR Havenschap Groningen Seaports op Groningen Seaports N.V. circa € 22 mln. bedroeg.

Groningen Seaports N.V. investeert voornamelijk in duurzaam renderende ontwikkelingen in de haven, om zodoende een continue stroom aan inkomsten te genereren en zo de schuldenlast, waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat, te verlagen.

Gezien het investeringsprofiel van Groningen Seaports N.V. en de aard van de verstrekte zekerheden is het risico laag, dan wel nihil, dat de schuldenpositie van Groningen Seaports N.V. de door de GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte zekerheden overstijgt.

3. Groningen Seaports N.V. rapporteert tweejaarlijks over het weerstandsvermogen van de onderneming. Het weerstandsvermogen (risicoreserve) van Groningen Seaports N.V. is de relatie tussen:

- de waardering van de gronden en verstrekte zekerheden (weerstandscapaciteit);
- alle risico’s van Groningen Seaports N.V. waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op basis van de uitgevoerde analyse in 2021 is een benodigde weerstandscapaciteit berekend van € 23,3 mln. In 2019 was dit € 27,0 mln. Deze uitkomst kan worden gerelateerd aan het in de jaarrekening 2022 van Groningen Seaports N.V. gerapporteerde vermogen van € 283,0 mln. Het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. is voldoende om de beschreven risico’s af te dekken. Er heeft in 2021 nog geen hernieuwde rapportage plaatsgevonden.

In de borgstellingsovereenkomst tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is verder expliciet opgenomen dat sprake is van borgtocht en geen hoofdelijke verbondenheid, zodat de GR Havenschap Groningen Seaports pas aansprakelijk zal kunnen worden gehouden onder een borgtocht, indien en zodra Groningen Seaports N.V. in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de derde, de derde Groningen Seaports N.V. hierop heeft

aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidiariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid').

Op basis van het gevoerde beleid wordt op de langere termijn een verdere verlaging van de risico's voor de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports voorzien, waardoor het risicoprofiel voor de GR Havenschap Groningen Seaports en daarachter zijn deelnemers in de tijd verder zal afnemen.

4. Het proces van besluitvorming en afhandeling van besluiten is zodanig ingericht dat de risico's met in achneming van de beperkte achtiviteiten van de GR maximaal zijn geborgd

De beschikbare weerstandscapaciteit is afdoende om de bovenstaande risico's op te vangen indien deze zich allen zouden voordoen.

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor de GR Havenschap Groningen Seaports de volgende kengetallen voor 2024 toe te lichten:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

1. Netto schuldquote

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuldquote van € 18%.
De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt (per saldo een netto vordering) -/- 787%.

Berekening netto schuldquote: (A+B+C-E-F-G) / H
Berekening netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: (A+B+C-D-E-F-G) / H
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)

CONCEPT

G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)

H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

2. Solvabiliteitsratio

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een solvabiliteit van 98,6% (EV/TV).

De omvang van het eigen vermogen is voldoende om aan financiële verplichtingen te voldoen.

3. Grondexploitatie

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Gezien de geringe waardering van de gronden bestaat er geen grondexploitatierisico.

4. Structurele exploitatieruimte

De GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit zoals gedefinieerd voor provincies en gemeenten is niet van toepassing op de verantwoording van de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van het onderhoud kapitaalgoederen uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen. Om deze reden is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa kant van de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports bestaat grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. Dit wordt volledig gefinancierd door middel van eigen vermogen.

In de verzelfstandigingsovereenkomst is afgesproken dat de financiering en derivaten worden overgedragen aan Groningen Seaports N.V. Deze portefeuille kan niet geherfinancierd worden zonder dat garanties worden afgegeven. In zowel een borgstelling- als een dienstverleningsovereenkomst zijn

afspraken hieromtrent vastgelegd. De borgstellingsovereenkomst vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR Havenschap Groningen Seaports ten behoeve van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijkse rapportage

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

1. de omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. de aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden;
3. de omvang van de geldleningen waarvoor borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports geen borgtochten heeft afgegeven; en
4. de aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

In de borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports 100% borg staat voor financiering van Groningen Seaports N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen. Daarnaast kan de GR Groningen Seaports op verzoek borg staan voor andere door Groningen Seaports N.V. aan te trekken kredieten.

Intussen investeert Groningen Seaports N.V. ook door gebruik te maken van een financieringsfaciliteit dat niet onder de borgstelling valt. Dit sluit aan op de doelstellingen van de GR Havenschap Groningen Seaports als het gaat om te streven naar zelfstandige financiering door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. heeft daartoe met haar financiers gewerkt aan een financieringsarrangement waarbij (een deel van) de investeringen separaat zullen worden gefinancierd buiten de geborgde financiering. Tevens is vanaf 2019 een deel van de bestaande geborgde financiering van 50,0 mln buiten de borgstelling gebracht, deze zijn ‘op het eigen boek’ van Groningen Seaports N.V. geherfinancierd.

CONCEPT

Borgstellingsplafond

De lange termijn financiering van Groningen Seaports N.V. is begin 2016 geëffectueerd.
De geborgde financiering, zoals weergegeven in onderstaande grafiek, is overgenomen uit het bedrijfsplan 2023-2027 van Groningen Seaports N.V. Dit bedrijfsplan is op 16 december 2022 vastgesteld.

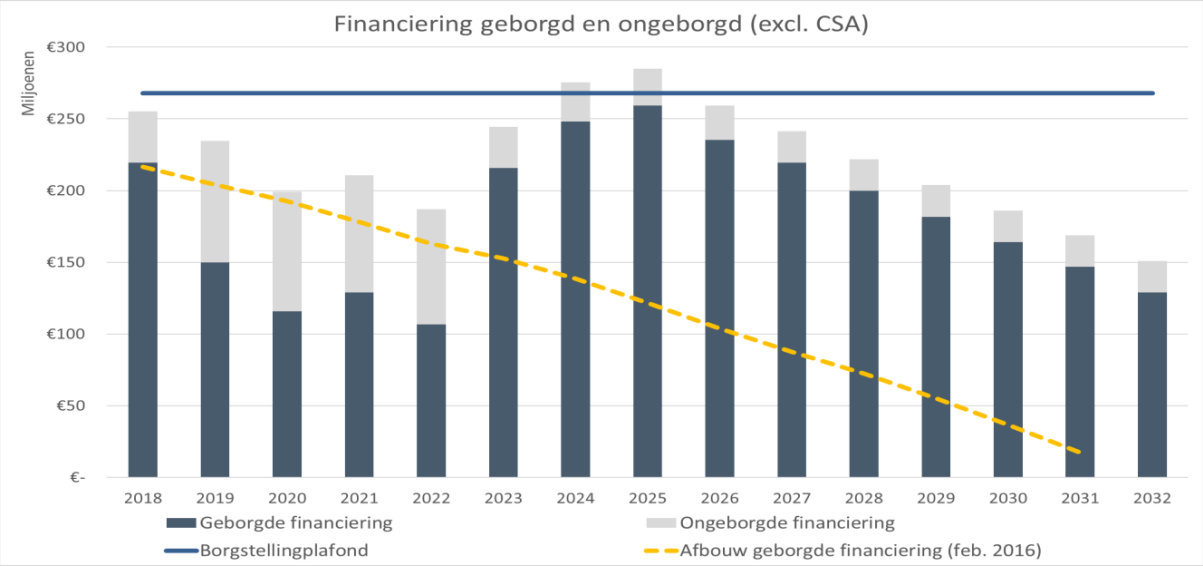

Het borgstellingplafond is gesteld op € 268 miljoen, de verwachte geborgde financiering blijft ruim onder dit plafond. In 2016 is afgesproken om in de loop van de tijd de borgstelling af te bouwen, over deze afbouw zijn geen harde afspraken gemaakt en is bovenstaande geel gearceerde lijn als mogelijke afbouw geschetst. In deze voorgestelde afbouw is echter onvoldoende rekening gehouden met nieuwe investeringen en is uitgegaan van de mogelijkheid tot het aantrekken van ongeborgde financiering, terwijl de benodigde zekerheden daarvoor bij de GR Havenschap Groningen Seaports liggen.

Het gebruik van financiering onder de borgstelling is het gevolg van de oplopende financieringsbehoefte door de toegenomen verwachte investeringen in onder andere Heveskes, ontwikkeling van terreinen op Oosterhorn Zuid en de ontwikkeling van het terrein en de kade op Energypark. Ook na 2027 zijn additionele investeringen te verwachten, maar deze zullen in omvang een stuk lager liggen. De toenemende operationele kasstromen zullen voor een afbouw van de financiering zorgen, de verwachting is dat vanaf 2026 de financiering kan worden afgebouwd.

Op het moment dat in de komende jaren nieuwe langlopende financiering (naar verwachting in 2023 of 2024) zal worden aangetrokken, dienen hierover nadere afspraken tussen de GR Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. worden gemaakt.

Het renterisico is tot 2042 middels het derivaat afgedekt voor € 100,0 mln. Het beschikbaarheidsrisico is afgedekt met twee roll-over-faciliteiten van € 50,0 mln voor termijnen van 10 en 12 jaar. Voor het overige deel van de geborgde financiering wordt een kasgeldlening aangetrokken op basis van de

voortschrijdende 12-maandsprognose. De GR Havenschap Groningen Seaports staat thans borg voor een leenarrangement van maximaal van € 215,0 mln. bij de BNG. Dit valt ruim binnen de afspraak tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V.

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Door de beperkte omvang van de organisatie heeft de GR Havenschap Groningen Seaports nog geen Functionaris gegevensbescherming benoemd. Op grond van artikel 37 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is dit een verplichting voor overheidsinstanties en publieke organisaties. Bij besluit van 27 oktober 2021 heeft het DB Gedeputeerde Staten van Groningen verzocht om hierin ondersteuning te bieden. De provincie Groningen heeft de GR in 2021 een aanbod gedaan (tijdelijke) ondersteuning te leveren in de vorm van een Functionaris Gegevensbescherming en een privacy-officer. Momenteel wordt gewerkt aan het effectueren van dit aanbod.

Vanaf boekjaar 2023 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht een rechtmatigheidsverant-woording op te stellen, die zal worden opgenomen in de jaarrekening. Voor de uitvoering van de interne controlewerkzaamheden van deze rechtmatigheidsverantwoording is de ondersteuning van Deloitte onder verantwoordelijkheid van het DB gevraagd. Deloitte heeft de GR in 2023 een aanbod gedaan ondersteuning te leveren bij het uitvoeren van de interne controle. Momenteel wordt gewerkt aan het effectueren van dit aanbod.

Zowel het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen. De administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports staat los van de organisatie van Groningen Seaports N.V.

De coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden door en ten behoeve van de organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports liggen bij de secretaris. Voor specifieke en complexe vraagstukken wordt externe deskundigheid ingehuurd. Zo wordt het opstellen van de begroting en de

jaarrekening uitgevoerd met ondersteuning van een derde partij. Administratieve ondersteuning wordt op verzoek verricht door medewerkers van Groningen Seaports N.V.

Voor de werkzaamheden die Groningen Seaports N.V. ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partij betreft alleen Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198,1 mln. De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor Groningen Seaports N.V., (zie paragraaf financiering). Er is afgesproken dat periodiek door Groningen Seaports N.V. wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Aandeelhoudersstrategie

Op 25 oktober 2016 heeft het Algemeen Bestuur de aandeelhouderstrategie vastgesteld. Hiermee zijn de uitgangspunten voor het beleid van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder vastgelegd. De reden voor het opstellen van de strategie is dat alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports zijn ondergebracht bij de Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports is enig aandeelhouder. In deze constellatie kunnen de belangen van beide partijen uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee Groningen Seaports N.V. de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR Havenschap Groningen Seaports (en daarmee de daarin deelnemende overheden) zijn geborgd.

De strategie is tot stand gekomen op basis van gesprekken met diverse betrokkenen. Met behulp van de door Groningen Seaports N.V. ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Het doel van de aandeelhouderstrategie is het hebben van een handvat waaraan het strategisch beleid van Groningen Seaports N.V. getoetst kan worden, zodanig dat het publieke belang van de aandeelhouder geborgd wordt. Deze publieke belangen zijn, naast de wettelijke taken van de havenmeester die bij Groningen Seaports N.V. zijn neergelegd:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid en
2. Duurzaamheid.

CONCEPT

Deze algemene uitgangspunten zijn in de strategie ook nader gespecificeerd, te weten:
Ad.1. Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar;
Ad.2. 40% C02 reductie tussen 2015 en 2030.

Groningen Seaports N.V. dient in zijn meerjarenbegrotingen en verantwoording rekenschap te geven van de wijze waarop zij werkt aan deze doelstellingen. De aandeelhouderstrategie is hiervoor de basis.

In de jaarrekening 2023 zal de toetsing op de realisatie van bovenstaande 2 uitgangspunten tot uitdrukking komen.

Tegelijkertijd wordt in de aandeelhouderstrategie aangegeven dat de met de verzelfstandiging beoogde risicobeperking niet in gevaar mag komen. Dit wordt voor een groot deel bereikt doordat Groningen Seaports N.V. zich op basis van deze strategie alleen met haar kerntaken mag bezig houden. Om te bepalen of een activiteit een kerntaak is, zijn vijf ‘toetsingscriteria’ opgenomen. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de aandeelhouders
- Passend in het beheersgebied van Groningen Seaports
- Het risicoprofiel van het project bezien in het licht van de bestaande kerntaken van Groningen Seaports
- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van Groningen Seaports
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken

Corporate governance

Hoewel een aandeelhouderstrategie zich primair richt op de wijze waarop de aandeelhouder sturing geeft, wordt in deze aandeelhouderstrategie nadrukkelijk ook aandacht geschonken aan de governance van zowel Groningen Seaports N.V. als de GR Havenschap Groningen Seaports; dus de aandeelhouder zelf.

In 2022 is een onderzoek uitgevoerd naar de vraag of het nodig en / of wenselijk is om verbeteringen aanbrengen in de bestuurlijk juridische organisatie van de GR havenschap Groningen Seaports en zijn deelnemers versus Groningen Seaports N.V., waarbij gekeken is naar de welke wijze de geformuleerde doelen op een nog efficiëntere wijze kunnen worden bereikt, zonder concessies te doen op de risicobeperkingen. Daarmee dient de democratische legitimiteit van de te nemen besluiten gewaarborgd te blijven of te verbeteren. De uitkomsten van het onderzoek is inmiddels gerapporteerd. Het rapport beveelt zeer nadrukkelijk aan om de governance structuur te vereenvoudigen.

In het 2022 zijn verschillende stappen gezet door het AB en het DB om een beeld te krijgen van de huidige werking van de governance. Het rapport dat in juni 2022 door het bureau Necker van Naem is opgeleverd bevatte twee aanbevelingen waar het AB opvolging aan heeft gegeven. Allereerst heeft het AB de directeuren/ c.q. secretarissen van de participanten gevraagd een eerste informatieve niet-bindende schets te maken van een mogelijk toekomstige governance-structuur. Daarnaast heeft het AB de directie van de NV verzocht zich te beraden op een actualisering van de havenvisie. Naar verwachting zullen beide rapporten in 2023 een vervolg krijgen en zal het AB hierover een definitief besluit nemen.

Met de verzelfstandiging is er bewust voor gekozen om Groningen Seaports N.V. meer op afstand te zetten. Dit om onder andere een beperking van risico's en transparantie in governance te bereiken. Tegelijkertijd is het noodzakelijk om voldoende invloed op Groningen Seaports N.V. te kunnen uitoefenen. In de eerste plaats is het vanwege de publieke belangen wenselijk om gepast invloed te kunnen uitoefenen op de koers van het bedrijf. Ten tweede staat Groningen Seaports N.V. nog niet geheel financieel op afstand door het bestaan van borgstelling voor de financiering en daarmee is invloed op de financiële gang van zaken gewenst.

Huidige situatie

De GR Havenschap Groningen Seaports vormt een extra laag in de communicatie tussen overheden en Groningen Seaports N.V. en vervult daarbij tevens meer rollen dan uitsluitend die van aandeelhouder. De GR Havenschap Groningen Seaports zet met het initiëren van de onderzoeken de eerste stap op basis van de in de aandeelhoudersstrategie benoemde gesprek met de stakeholders aan te gaan over de governancestructuur.

Net als in ieder ander bedrijf heeft de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder invloed op ingrijpende gebeurtenissen binnen de vennootschap. Daarnaast is er via de statuten een behoorlijke mate van invloed op het beleid, o.a. door middel van het vaststellen van strategische plannen, benoeming en ontslag van bestuurders en RvC en zeggenschap over investeringen en andere financiële commitments boven € 5,0 mln.

CONCEPT

Overzicht verbonden partijen.

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Belang:	GR Havenschap Groningen Seaports heeft op 31 december 2021 en 2022 een 100% belang in de aandelen van Groningen Seaports N.V.
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	De vennootschap heeft als doel: *1.* Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; *2.* Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; *3.* Het ondersteunen van de GR Havenschap Groningen Seaports bij haar taken; en *4.* Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; *5.* Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.
Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2021: € 266,9 mln * 31 december 2022: € 283,0 mln *
Vreemd vermogen (incl. voorzieningen):	31 december 2021: € 284,9 mln * 31 december 2022: € 200,7 mln *
Resultaat boekjaar:	2021: € 6,1 mln * 2022: € 16,1 mln *

(*) Cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2022 van Groningen Seaports N.V.

CONCEPT

2.2.7 G. Grondbeleid

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is bij de verzelfstandiging door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V. Het aan- en verkoopbeleid van Groninger Seaports N.V. is de uitwerking van de kaders zoals vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie van GR Havenschap Groningen Seaports. Voor de terreinen die door de GR Havenschap Groningen Seaports namens Groninger Seaports N.V. zijn aangekocht ná de verzelfstandiging, geldt ook dat het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports berust en het economisch eigendom is overgedragen van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groninger Seaports N.V. Voor het deel van de gronden waarop nog geen erfpacht recht is gevestigd, geldt dat de economische voor- en nadelen door GR Havenschap Groningen Seaports eveneens zijn overgedragen aan Groningen Seaports NV. Deze gronden worden dientengevolge ook verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports NV.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports. De juridische levering geschied bij verkoop door de GR Havenschap Groningen Seaports. Dergelijke transacties kunnen niet plaatsvinden zonder goedkeuring van de GR Havenschap Groningen Seaports.

Het gronduitgifte beleid is door Groningen Seaports N.V. vastgelegd in de notitie gronduitgifte en vestigingsbeleid 2018-2028. Deze nota is op 28 juni 2018 besproken in het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports en zal het toetsingskader zijn voor gronduitgifte. Op 15 maart 2019 heeft de GR Groningen Seaports kennis genomen van het aankoopbeleid van Groningen Seaports N.V.

Als hoofddoelstelling van zowel de gronduitgifte als de aankoop geldt het realiseren van economische ontwikkeling en werkgelegenheid ten behoeve van de vestiging van bedrijven die tevens bijdragen aan duurzaamheid. Afgeleide doelstelling is dat vanuit de grondexploitatie financiële middelen worden gegenereerd die worden aangewend voor:

1. Lange termijn haven- en klantcontractuele verplichtingen, waaronder eeuwigdurend groot onderhoud/ herstel, vervangingsinvesteringen en baggerwerkzaamheden
2. Afbouw van de borgstelling
3. Aflossen externe financiering door Groningen Seaports N.V.
4. Bijdrage aan de zelfstandige financierbaarheid van Groningen Seaports N.V.
5. Herinvestering in nieuwe activiteiten met een duurzaam financieel rendement (6,5%)
6. Overige toekomst vaste investeringen voor waard creatie (bijvoorbeeld haveninfrastructuur)

2.2.8 H. Wet open overheid

Deze paragraaf is een verplichting vanuit de Wet open overheid (Woo). In de jaarlijkse begroting besteden we in deze paragraaf aandacht aan de beleidsvoornemens voor de Woo. In deze jaarrekening doen we verslag van de uitvoering in relatie tot de beleidsvoornemens.

De Wet open overheid biedt inwoners de mogelijkheid om informatie op te vragen en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt in feite het recht op informatie over alles wat de GR doet.

Het doel van de Woo is om alle (semi-)overheidsinstanties transparanter te maken, dus ook de GR. De informatie is hierdoor straks beter:

- vindbaar;
- uitwisselbaar;
- te archiveren;
- en toegankelijk.

De Wob regelde vooral het op verzoek (passief) openbaar maken van informatie. Dit kan ook nog steeds via de Woo. Het verschil zit in de actieve openbaarmaking. De Woo verplicht overheden om actief - dus uit eigen beweging - bepaalde informatie openbaar te maken. Het gaat voor gemeenschappelijke regelingen om documenten in elf informatiecategorieën, namelijk: raadsstukken, wet- en regelgeving, bestuursstukken, convenanten, organisatie-informatie, jaarplannen en -verslagen, Wob-/Woo-verzoeken, adviezen, onderzoeken, beschikkingen en klachten.

Tot nu toe is door de GR het volgende aan de Woo gedaan:

- de secretaris van de GR is het contactpersoon voor de Woo;
- de agenda en stukken ten behoeve van AB-vergaderingen worden openbaar gepubliceerd op de website https://www.groningen-seaports.com/groningen-seaports/organisatiestructuur;
- Woo-verzoeken worden zover mogelijk afgehandeld conform de daarvoor gestelde vereisten.

De uitvoering van de Woo zal verder worden geprofessionaliseerd, waaronder:

- het benoemen van een Woo deskundige, welke verantwoordelijk is voor het beoordelen, behandelen en afwikkelen van Woo verzoeken;
- standaard werkprotocol ontwikkelen;
- aanstellen van een ondersteunend medewerker met toegang tot het archief van de GR; en
- deel op website reserveren voor publicatie van Woo verzoeken.

CONCEPT

3. Financiële begroting

3.1. Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen

Het gerealiseerde resultaat 2022 van de GR Havenschap Groningen Seaports komt overeen met het geprognosticeerde resultaat 2022.

Voor de lasten vindt er jaarlijks een doorbelasting plaats welke inzichtelijk is gemaakt in de jaarstukken 2022 en in de programmabegroting *(zie toelichting op overzicht baten en lasten).*

3.2 Begroting winst- en verliesrekening 2024

(bedragen x € 1 ,-)	**Begroting 2024**
	Saldo
Lasten	**2.644.000**
Subtotaal lasten	**2.644.000**
Financiële baten	**2.644.000**
Financiële lasten	**0**
Saldo financiële baten en lasten	**2.644.000**
Begroot resultaat	**0**

CONCEPT

3.3 Algemene toelichting op de begroting 2024

Algemeen

De begroting over het boekjaar 2024 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

3.4 Toelichting begroting winst- en verliesrekening 2024

(bedragen x € 1 ,-)	Begroting 2024
Lasten	
Dienstenvergoeding	**2.644.000**
Accountants- en administratiekosten	**46.000**
Secretariaat- en beheerskosten	**63.000**
Advieskosten	**100.000**
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	**- 209.000**
Totaal lasten	**2.644.000**

De dienstenvergoeding die jaarlijks door de GR aan Groningen Seaports N.V. is verschuldigd voor de werkzaamheden zoals omschreven in de Dienstverleningsovereenkomst zal jaarlijks vooraf door de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. in onderling overleg worden vastgesteld, met als uitgangspunt dat de vergoeding gelijk zal zijn aan de integrale kostprijs van de door Groningen Seaports N.V. te verrichten diensten, vermeerderd met een jaarlijks vooraf vast te stellen winst- en risico-opslag.

In de secretariaat- en beheerskosten is opgenomen een bedrag ad € 15.000 voor het inrichten en uitvoeren van de verbijzonderde interne controle die de basis vormt voor het rechtmatigheidsoordeel in 2024.

CONCEPT

De advieskosten hebben voor € 100.000 betrekking op de uitvoering van de aanbevelingen van de uitgevoerde onderzoeken betreffende het vereenvoudigen van de governance structuur en het actualiseren van de havenvisie.

(bedragen x € 1 ,-)	Begroting 2024
Financiële baten	
Rente lening aan Groningen Seaports N.V.	**660.000**
Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	**1.984.000**
Totaal financiële baten	**2.644.000**

De rente baten lening aan Groningen Seaports N.V. bestaan uit 3,0% (2,2% + 0,8%) vaste rente (waarvan 80 basispunten safe harbour premie).
Groningen Seaports N.V. is aan de GR Havenschap Groningen Seaports voor de afgegeven borgstellingen jaarlijks een marktconforme vergoeding verschuldigd, oftewel een safe harbour premie. De safe harbour premie bedraagt 80 basispunten en is per jaar achteraf verschuldigd over de geborgde projecten en over de geborgde rentederivaat (bijstortings)verplichtingen, telkens uiterlijk op 31 december van het betreffende jaar.

(bedragen x € 1 ,-)	Begroting 2024
Financiële lasten	
Rente deelnemers	**-191.000**
Overige	**-500**
Doorbelasting rente deelnemers t.l.v. Groningen Seaports N.V.	**191.500**
Totaal financiële lasten	**0**

De rente deelnemers betreft een rentevergoeding welke jaarlijks aan de deelnemers in de GR wordt uitbetaald.

CONCEPT

4. Meerjarenraming 2024 – 2027

4.1. Begroting winst- en verliesrekening 2024-2027

(bedragen x € 1 ,-)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Dienstenvergoeding	**2.644.000**	**2.732.000**	**2.540.000**	**2.412.000**
Accountants- en administratiekosten	**46.000**	**46.000**	**46.000**	**46.000**
Secretariaat- en beheerskosten	**63.000**	**63.000**	**63.000**	**63.000**
Advieskosten	**100.000**	**75.000**	**50.000**	**25.000**
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	**-209.000**	**-184.000**	**-159.000**	**-134.000**
Saldo totaal lasten	**2.644.000**	**2.732.000**	**2.540.000**	**2.412.000**
OPERATIONEEL RESULTAAT	**2.644.000**	**2.732.000**	**2.540.000**	**2.412.000**
Financiële baten en lasten				
Rente lening aan Groningen Seaports N.V.	**660.000**	**660.000**	**660.000**	**660.000**
Rente (safe harbour) borgstelling	**1.984.000**	**2.072.000**	**1.880.000**	**1.752.000**
Rente deelnemers gemeenschappelijke regeling	**-191.000**	**-191.000**	**-191.000**	**-191.000**
Rente overige	**-500**	**-500**	**-500**	**-500**
Doorbelasting rente deelnemers en overige aan Groningen Seaports N.V.	**191.500**	**191.500**	**191.500**	**191.500**
Saldo totaal financiële baten en lasten	**2.644.000**	**2.732.000**	**2.540.000**	**2.412.000**
NETTO RESULTAAT	**0**	**0**	**0**	**0**

4.2. Toelichting winst- en verliesrekening 2024-2027

De dienstenvergoeding, de rente lening aan Groningen Seaports N.V. en de rente (safe harbour) borgstelling, zijn ingeschat op basis van de financieringsbehoefte zoals vastgelegd in het bedrijfsplan 2023-2027 van Groningen Seaports N.V.

De advieskosten hebben voor respectievelijk € 100.000, € 75.000, € 50.000 en € 25.000 betrekking op de uitvoering van de aanbevelingen van de uitgevoerde onderzoeken betreffende het vereenvoudigen van de governance structuur en het actualiseren van de havenvisie.

De directie en RvC van Groningen Seaports N.V. hebben ingestemd de accountants- en administratiekosten, secretariaat- en beheerskosten, advieskosten, rente deelnemers en rente overige ten laste van Groningen Seaports N.V. te brengen.

4.3. Balansprognose 2024-2027

(bedragen x € 1.000,-)	2024	2025	2026	2027
	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec
ACTIVA				
Materiële vaste activa	2	2	2	2
Deelneming Groningen Seaports N.V.	198.058	198.058	198.058	198.058
Leningen aan Groningen Seaports N.V.	22.006	22.006	22.006	22.006
Financiële vaste activa	220.064	220.064	220.064	220.064
Overige vorderingen	3.045	3.108	2.891	2.738
Liquide middelen	1	1	1	1
Vlottende activa	3.046	3.109	2.892	2.739
TOTAAL ACTIVA	223.112	223.175	222.958	222.805
PASSIVA				
Eigen vermogen	219.876	219.876	219.876	219.876
Overige schulden	191	191	191	191
Overlopende passiva	3.046	3.108	2.891	2.738
Vlottende passiva	3.236	3.299	3.082	2.929
TOTAAL PASSIVA	223.112	223.175	222.958	222.805

CONCEPT

4.4. Toelichting balansprognose 2024-2027

Aangezien de deelneming in Groningen Seaports N.V. is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en er geen sprake is van dividendbeleid, zullen ontwikkelingen in Groningen Seaports N.V. niet direct leiden tot een wijziging in de balansprognose van de GR Havenschap Groningen Seaports.

In het bedrijfsplan 2023-2027 van deelneming Groningen Seaports N.V. is de volgende balansprognose opgenomen.

	2022 31-dec	2023 31-dec	2024 31-dec	2025 31-dec	2026 31-dec	2027 31-dec
Activa						
Materiële vaste activa	415.064	462.347	503.499	518.726	514.133	503.274
Financiële vaste activa	69.917	88.443	85.816	83.781	68.131	67.423
Vlottende activa	12.654	12.102	11.547	10.988	10.426	9.863
Totaal Activa	**497.635**	**562.892**	**600.861**	**613.496**	**592.689**	**580.560**
Passiva						
Eigen vermogen	266.934	284.940	297.984	304.601	307.569	312.501
Voorzieningen	8.174	2.810	3.204	3.408	3.542	3.676
Langlopende lening (GR)	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006
Langlopende lening	106.850	105.350	103.700	51.950	50.000	0
Kortlopende financiering	6.621	65.698	148.156	159.269	185.146	169.403
Kortlopende schulden	69.044	69.044	19.194	69.294	19.494	56.669
Netto resultaat	18.006	13.044	6.617	2.968	4.932	5.429
Totaal Passiva	**497.635**	**562.892**	**600.861**	**613.496**	**592.689**	**580.560**

Op basis van de balansprognose van Groningen Seaports N.V. is er sprake van een stille reserve, zijnde het verschil tussen het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de balanswaardering van de deelneming in Groningen Seaports N.V.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft ultimo 2022 een netto schuld van € 2,0 mln., zijnde 0,9% van het balanstotaal. Van deze schuld heeft € 1,8 mln. betrekking op Groningen Seaports N.V. waar een vordering tegenover staat van € 23,8 mln. De netto vordering op Groningen Seaports N.V. bedraagt € 22,0 mln.

CONCEPT